ଜଳସେଚନ

କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଓ କମ୍ ପରିଶ୍ରମରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅନୁର୍ବର ଓ ନିପାଣିଆ ଜମିରେ ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଗଛ ଲଗାଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ଯ ସୁବିଧା ଅନୁଯାୟୀ ବଡ଼ବଡ଼ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକରେ ଜାନୁଆରୀରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ମଧ୍ଯରେ ୧୫ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଗଛପିଛା ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିଦେଲେ ମଞ୍ଜି ଅମଳ ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ ଓ ମଞ୍ଜି ଅପେକ୍ଷାକୃତ ପୁଷ୍ଟ ହୁଏ । ନୂଆକରି ଲଗାଯାଇଥିବା ଓ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଛୋଟ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଚାହିଁ ଓ ମାଟିର ବତରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଗଛ ଗୁଡ଼ିକରେ ଖରାଦିନେ ୧୫ ରୁ ୨୦ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଥରେ ଲେଖାଏଁ ପାଣି ଦେବା ଉଚିତ୍ ।

ଅମଳ

ମନକୁମନ ଝଡ଼ି ପଡୁଥିବା ବା ପାଚିଲା ଫଳକୁ ଝାଡ଼ି ଅମଳ କରାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଅଧା ପାଚିଲା ଓ କଞ୍ଚା ମଞ୍ଜି ଅମଳକଲେ ତାହା ହୃଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଫମ୍ପା ହୋଇଥାଏ, ଓଜନ କମିଯାଏ ଏବଂ ସେଥିରେ ଖୁବ୍ କମ୍ ଶସ ବାହାରେ କିମ୍ବା ମୋଟେ ଶସ ନ ଥାଏ । ପୁଷ୍ଟ ମଞ୍ଜିକୁ ଅମଳ କରି ଚଟାଣରେ ୨-୩ ଦିନ ଧରି ଖରାରେ ଶୁଖାଇ ଦିଆଯାଏ । ଉନ୍ନତ ତଥା ଶଙ୍କର କିସମର ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଗଛଗୁଡ଼ିକ ୧୦ବର୍ଷ ବୟସର ହେଲା ବେଳକୁ, ଗଛପିଛା ବାର୍ଷିକ ୧୦କିଗ୍ରା କିମ୍ବା ତା'ପରୁ ଅଧିକ ମଞ୍ଜି ଅମଳ ଦେଇଥାଏ । ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ଦୁଇ ଟନ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରେ ।

ଫସଲ ସଂରକ୍ଷଣ

କାଣ୍ଡ ଓ ଚେରବିନ୍ଧା ପୋକ: ଏହି ପୋକଟି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ବଗିଚାରେ ଦେଖାଯାଏ । ଆକ୍ରାନ୍ତ ଗଛ ମୂଳରେ ଛୋଟଛୋଟ କଣା ହୁଏ, ସିଠା ଝରେ ଓ ଚର୍ବିତଛେଦା କଣାବାଟେ ନିର୍ଗତ ହୁଏ । ଅଣ୍ଡାରୁ ଶୂକ ବାହାରି, ଗଛର ବକଳକୁ କଣ କରି ପଶେ ଏବଂ ଉପଅଧିଚର୍ମୀୟ ଓ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱବାହୀ ଉତିକୁ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ କରିଥାଏ । ବକଳର ଉତିଗୁଡ଼ିକରେ କ୍ଷତ ହେବା ଦ୍ୱାରା ଶିଠା ନିର୍ଗତ ହୁଏ ଯାହା କି କାଳକ୍ରମେ କଠିନ ହୋଇଯାଏ । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱବାହୀ ଉତିଗୁଡ଼ିକ ନଷ୍ଟ ହେବା ଦ୍ୱାରା ଗଛ ମଧ୍ଯରେ ଖାଦ୍ୟରସ ପରିବହନ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ଫଳରେ ପତ୍ର ହଳଦିଆ ହୋଇ ଝଡ଼ିପଡ଼େ । ଆକ୍ରମଣ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଗଛର ଡ଼ାଳଶୁଖିଯାଏ ଓ ଗଛଟି ମରିଯାଏ । ଯେତେବେଳେ ଗଛର ବକଳର ୫୦ ଶତାଂଶ ଗୋଲେଇ ମୂଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ସେତେବେଳେ ଗଛ ମରିବା ଅବସ୍ଥାକୁ ଚାଲିଆସେ ।

ନିୟନ୍ତ୍ରଣ: ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଗଛଗୁଡ଼ିକରେ ଅମଳ ସମୟରେ (ଫେବୃଆରୀରୁ ମଇ ମାସ), ପ୍ରତି ମାସରେ ଅଣ୍ଡାଶୂକର ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବା ଉଚିତ । ପୋକ ଆକ୍ରମଣର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଗଛରୁ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଉପାୟରେ ଅପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ୍କ ଶୁକପୋକଗୁଡ଼ିକ କାଢି ମାରିଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସେହି କଟାସ୍ଥାନ ଓ ଗଛମୂଳକୁ ୦.୨ଶତାଂଶ କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ଦ୍ୱାରା ଭିଜାଇଦେବା ଦରକାର ।

ଚା'ମଶକ ପୋକ: ଅକ୍ଟୋବର ମାସଠାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ପତ୍ର କଅଁଳିବା, ଫୁଲ ଧରିବା ଓ ଫଳ ଧରିବା ଅବସ୍ଥାରେ) ଚା'ମଶକ ପୋକର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ଗାଢ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗ ଚକଡ଼ାର ଉପସ୍ଥିତିରୁ ଏହି ପୋକ ଖାଇଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିହୁଏ ଯାହାକି କାଳକ୍ରମେ କଅଁଳ ଡ଼ାଳ ଓ ବଉଳ ଶୁଖିବା ଏବଂ ଅପରିପକ୍ୱ ଫଳ ଝଡ଼ିବାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିଥାଏ । ଅତ୍ୟଧିକ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେଉଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଡ଼ାଳ ଶୁଖିଯାଏ । ଫୁଲ ଓ ବଉଳରେ ଆକ୍ରମଣ ଯୋଗୁଁ ବଉଳପୋଡ଼ା ଦେଖାଯାଏ, କଅଁଳ ଫଳ ଓ ଅପରିପକ୍ୱ ବାଦାମରେ ଖାଲୁଆ ଗୋଲାକାର ଦାଗ ଦେଖାଯାଏ ଓ ଫଳ ସଙ୍କୁଚିତ ହୋଇଥାଏ । ଚା'ମଶକ ପୋକ ଉଭୟ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଓ ଅର୍ଭକ ଅବସ୍ଥାରେ ଗଛର ନରମ ଡ଼ାଳପତ୍ର, ବଉଳ, ଅପରିପକ୍ୱ ଫଳ ଏବଂ ବଢନ୍ତା ଲଙ୍କାଆମ୍ବରୁ ରସ ଶୋଷି ଖାଆନ୍ତି ।

ନିୟନ୍ତ୍ରଣ: ନିୟମିତ କୀଟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଚା'ମଶକ କୀଟକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇପାରିବ । ଶତକଡ଼ା ୫-୧୦ଭାଗ ନୂଆ ପତ୍ର ପୁଷ୍ପ ଗୁଚ୍ଛରେ ଚା'ମଶକ ଆକ୍ରମଣ ଦେଖାଗଲେ ପ୍ରଥମ କୀଟବିଷ ୫ଦିନ ମଧ୍ଯରେ ସିଞ୍ଚନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଯଦି କୀଟର ସଂଖ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ନ ହୁଏ ତେବେ ୨-୩ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ଯରେ ୨ୟଥର କୀଟବିଷ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୩ଥର ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ ମଧ୍ଯ ଦରକାର ହୋଇପାରେ ।

୧ମ ସିଞ୍ଚନ : ଲାମଡ଼ା - ସାଇହାଲୋଥ୍ରିନ୍ (୦.୦୦୩%)

୨ୟ ସିଞ୍ଚନ : କାର୍ବାରିଲ୍ (୦.୧%) କିମ୍ବା ପ୍ରୋଫେନୋଫସ (୧ମି.ଲି. /ଏକ ଲି. ପାଣିରେ)

୩ୟ ସିଞ୍ଚନ : ଲାମଡା ସାଇହାଲୋଥ୍ରିନ୍ (୦.୦୦୩%)

ଚାମଶକ ନିମ୍ବଗଛରେ ବଂଶ ବିସ୍ତାର କରିଥାଏ, ତେଣୁ ଲଙ୍କା ଆମ୍ବ ବଗିଚାରେ ବା ତାହାର ଚାରିପାଖରେ ନିମ୍ବଗଛ ବଢ଼ିବାକୁ ଦିଆଯିବା ଅନୁଚିତ । କୌଣସି ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଚାରାରେ ଚାମଶକ ପ୍ରତିରୋଧ ଶକ୍ତି ନଥାଏ, ମାତ୍ର ଗୋଆ-୧୧/୬ କିସମରେ ଚାମଶକ ସହଣୀ ଶକ୍ତି ରହିଛି ଯାହାକି ବିନା ଔଷଧ ସିଞ୍ଚନରେ ମଧ୍ଯ ୧ରୁ ୨ଟନ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ କେତେକ ଗୌଣ ପୋକ ଯଥା ଅଗ୍ରମୁକୁଳ ବିନ୍ଧା ପୋକ, ପତ୍ର ଓ ଜାଲି କରୁଥିବା ପୋକ, ଫୁଲ ଉକୁଣୀ, ପତ୍ରଖଣି ପୋକ, ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଫଳ ଓ ବାଦାମ ବିନ୍ଧା ପୋକ ଆଦି ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଫସଲରେ ଦେଖା ଦେଇଥାଆନ୍ତି । ଏହି ସବୁ କୀଟକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ କୁଇନାଲଫସ (୨ମି.ଲି./ ୧ମି.ଲି. ପାଣିରେ) କିମ୍ବା ପ୍ରଫେନୋଫସ (୧ମି./ ୧ଲି ପାଣିରେ) କିମ୍ବା କାର୍ବାରିଲ ୧ଗ୍ରା/ ୧ଲି. ପାଣିରେ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥାଏ ।

ପଶ୍ଚମାରୀ ବା ପାଟଳ ରୋଗ

କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ସିଞ୍ଚନ ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ବିଶେଷ ଭାବରେ ସଂକ୍ରମିତ ଗଛର ଡ଼ାଳ ବା ଶାଖାରୁ ନୂଆପତ୍ର କଅଁଳୁ ନ ଥାଏ, ତେବେ ଉକ୍ତ ଡ଼ାଳ ବା ଶାଖାକୁ ଚିରି ପଶ୍ଚମାରୀ ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିଶ୍ଚିତ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ଯଦି ରସ କାଷ୍ଠର ବିବର୍ଣ୍ଣୀଭବନ ଦେଖାଯାଏ ତେବେ ଏହା ପଶ୍ଚମାରୀ ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ ବୋଲି ସଂକେତ ଦିଏ । ଏହି ରୋଗର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିମନ୍ତେ କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ସିଞ୍ଚନ ସହିତ ଶୁଖିଯାଇଥିବା ଡାଳ ବା ଶାଖାକୁ କାଣ୍ଟଛାଣ୍ଟ କରି କଟାଂଶରେ ବୋର୍ଡ଼ୋକ୍ସ ମିଶ୍ରଣ (୧୦%) ଲେପନ କରିବା ବା ଗଛକୁ ବୋର୍ଡ଼ୋକ୍ସ ମିଶ୍ରଣ (୧%) ଦ୍ୱାରା ସିଞ୍ଚନ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଶିଠା ଝରା ରୋଗ

ଏହି ରୋଗ ପୁରୁଣା ଅବହେଳିତ ଗଛରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ହେଲେ ଗଛରେ ଚର୍ବିତ ଛେଦା ନ ଥାଇ ଅଠା ବାହାରିଥାଏ । ଫଳରେ ଗଛ ଶୁଖିଯାଏ ଓ ମରିଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଅଠାକୁ ରାମ୍ପି ବାହାର କରିଦେବା ପରେ ସେଥିରେ ବୋର୍ଡ଼ୋକ୍ସ ମିଶ୍ରଣ (ଶତକଡ଼ା ୧ ଭାଗ) ସିଞ୍ଚନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଚାଷଜନିତ ଆୟବ୍ୟୟ

ଏକ ଏକର ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାୟତଃ ୧ରୁ ୫ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଥାକ୍ରମେ ୧୪,୧୬୦ଟଙ୍କା, ୯,୦୦୦ଟଙ୍କା, ୫,୪୪୦ଟଙ୍କା, ୫,୪୪୦ଟଙ୍କା ଏବଂ ୫,୪୪୦ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥାଏ । ଲଗାଇବାର ୧ରୁ ୩ବର୍ଷ ଯାଏ ଅମଳ ପ୍ରାୟ ମିଳି ନ ଥାଏ । ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷ ଠାରୁ ଅଷ୍ଟମ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକର ପ୍ରତି ଯଥାକ୍ରମେ ୩,୬୦୦ଟଙ୍କା, ୭,୨୦୦ଟଙ୍କା, ୧୮,୦୦୦ଟଙ୍କା, ୨୮,୦୦୦ଟଙ୍କା ଏବଂ ୩୬,୦୦୦ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହୋଇଥାଏ । ସେହିପରି ୧୦ରୁ ୨୦ ବର୍ଷ ଯାଏ ବାର୍ଷିକ ହାରାହାରି ୪୦,୦୦୦ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ମିଳିଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଗଛ ୨୦ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳ ଦେଇଥାଏ ।

ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଚାଷର ନୂତନ ଦିଗନ୍ତ

ଡଃ. ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଡଃ. କବିତା ସେଠୀ

ଡଃ.ସନ୍ଦୀପ କୁମାର ମୂଖାର୍ଜୀ

ଜନଜାତି ଉପଯୋଜନା (Tribal Sub-plan)

ସର୍ବଭାରତୀୟ ସଂଯୋଜିତ କାଜୁ ଗବେଷଣା ପ୍ରକଳ୍ପ

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଉପକ୍ରମ

ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ବା କାଜୁବାଦାମ ଏକ ଆମ୍ବ ଜାତୀୟ ଗଛ । ଏହାକୁ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ଭାଳିଆ, କାଜୁବାଦାମ ଆଦି କହିଥାନ୍ତି । କାଜୁ ମଞ୍ଜି, ୨୦ରୁ ୩୦ ଭାଗ ଶସ, ୨ରୁ ୩ ଭାଗ ଶସର ଉପର ଚୋପା ଏବଂ ୭୦ରୁ ୭୫ ଭାଗ ଖୋଳପା ବହନ କରିଥାଏ । ଏହାର ମଞ୍ଜିରୁ ବାହାରୁଥିବା ଶସ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟବାନ ଏବଂ ଏହା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କଞ୍ଚା ବା ଭାଜି କରି ଖିଆଯାଏ । ମଞ୍ଜିର ଓଜନ ସାଧାରଣତଃ ୪ରୁ ୮ ଗ୍ରାମ ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ର କେତେକ କିସମର ମଞ୍ଜି ଓ ଫଳର ଓଜନ ଯଥାକ୍ରମେ ୧୮ ଗ୍ରାମ୍ ଓ ୪୦ରୁ ୧୫୦ଗ୍ରାମ୍ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ । ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ମଞ୍ଜିରେ ଥିବା ଶସରୁ ଶତକଡା ୨୧ ଭାଗ ପ୍ରୋଟିନ୍ ବା ପୁଷ୍ଟିସାର ମିଳିଥାଏ । ଲଙ୍କାଆମ୍ବର ଫଳରୁ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ଖାଦ୍ୟପ୍ରାଣ 'ଗ' (ଭିଟାମିନ୍ 'ସି'), 'ଖ'(ରାଇବୋଫ୍ଲାବିନ୍)ଏବଂ କାଲ୍‌ସିୟମ୍ ମିଳିଥାଏ ।

ଜଳବାୟୁ ଓ ମୃତ୍ତିକା

ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଗଛ ଅତ୍ୟଧିକ ଥଣ୍ଡା ଓ ତୁଷାରପାତ ସହିପାରେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଅଧିକ ତାପମାତ୍ରାରେ ବଢ଼ିପାରେ । ଫୁଲଫଳ ସମୟରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ ୪୦° ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡ଼ରୁ ଅଧିକ ଓ ଶୀତକାଳରେ ୧୦° ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡ଼ କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ କମ୍ ବାୟୁମଣ୍ଡଳୀୟ ତାପମାତ୍ରା ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଫସଲ ପାଇଁ କ୍ଷତିକାରକ ଅଟେ । ବାର୍ଷିକ ୬୦୦ ରୁ ୪୫୦୦ ମି.ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଷ୍ଟିପାତ ହେଉଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଚାଷ କରାଯାଇ ପାରିବ । ସମୁଦ୍ର ପତ୍ତନଠାରୁ ୭୦୦ରୁ ୧୨୦୦ ମିଟର ଉଚ୍ଚତାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅଂଚଳମାନଙ୍କରେ ଏହା ଚାଷ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଫୁଲ ଓ ଫଳ ଧାରଣ ସମୟରେ ଶୁଖିଲା ପାଗ ରହିଲେ ଭଲ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଫୁଲ ଓ ଫଳ ଧାରଣ ସମୟରେ ଅତ୍ୟଧିକ ତାପମାତ୍ରା (୩୯ ରୁ ୪୦° ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡ଼୍) ରହିଲେ ଫୁଲ ଓ ଫଳ ଝଡ଼ିଯାଇଥାଏ ।

ଲୁଣି, ଚିକିଟା ଓ ପାଣି ଜମାହୋଇ ରହୁଥିବା ମାଟି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାୟ ସବୁ ପ୍ରକାର ମାଟିରେ ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଭଲ ବଢ଼ିପାରେ । ଏହା ସାଧାରଣତଃ ନାଲି, ଗେରୁ, ମାଙ୍କଡ଼ା ଓ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ମାଟିରେ ଲଗାଯାଇଥାଏ । ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଂଚଳରେ ବାଲିରେ ଏହା ଚାଷ କରାଯାଉଥିଲେ ବି ଜମିର ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତି କମ୍ ହୋଇଥିବାରୁ କମ୍ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ । ମାଙ୍କଡ଼ା ମାଟିର ଗଭୀରତା, ମାଟିର ଭୌତିକ ଓ ରସାୟନିକ ଗୁଣବତ୍ତାକୁ ବୁଝି ଉପଯୁକ୍ତ ପରିମାଣର ଖତ ଓ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଆଶାନୁରୂପକ ଅମଳ ମିଳିବା ସମ୍ଭବ ହୁଏ । ଏହାଛଡ଼ା ଉର୍ବର ଏବଂ ଜଳସେଚିତ ଜମିରେ ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ସଫଳ ଭାବରେ ଚାଷ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଲଙ୍କାଆମ୍ବ କିସମ

ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଚାଷରୁ ଅଧିକ ଅମଳ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ମଞ୍ଜିଜାତ ଗଛ ନ ଲଗାଇ ଉନ୍ନତ କିସମର କଲମୀ ଗଛ ଲଗାଇବା ଉଚିତ୍ । ଓଡ଼ିଶାର ଜଳବାୟୁ ଓ ମୃତ୍ତିକା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ କାଜୁ କିସମଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର, ଏଚ୍-୨/୧୬ (ବିପିପି-୮), ଏଚ୍-୧୬୦୮ (ଧନ), ଭେଙ୍ଗୁର୍ଲା-୪, ଭେଙ୍ଗୁର୍ଲା-୯(ଏଚ୍-୩୦୩), ଏନ୍.ଆର୍.ସି.ସି୍. ସିଲେକ୍ସନ୍-୨, ଏଚ୍-୩୨୦ ଓ ଏଚ୍-୬୮ । ଏହି କିସମ ଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ସହଳ ଓ ମଧ୍ୟମ କିସମର ଅଟନ୍ତି । ଏହାର ପ୍ରାପ୍ତ ବୟସର ଗଛରୁ ହେକ୍ଟର ପିଛା ପ୍ରାୟ ୨ଟନ୍ ହିସାବରେ ମଞ୍ଜି ଅମଳ ମିଳିପାରିବ । ତା'ଛଡ଼ା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଞ୍ଜିର ହାରାହାରି ଓଜନ ୭ଗ୍ରାମ୍‌ରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ଏଥିରୁ ଶତକଡ଼ା ୨୮ଭାଗରୁ ଅଧିକ ସଶ (କାଜୁ) ମିଳିବ । ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ସମସ୍ତ ଅନୁମୋଦିତ କିସମ ଚାଷ କରାଯାଇ ପାରିବ କିନ୍ତୁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଜିଲ୍ଲାରେ ଯେଉଁଠାରେ ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ଉତ୍ତାପ ୪୦° ସେଲ୍‌ସିୟସ୍‌ରୁ ଅଧିକ ସେଠାରେ ଭି.ଆର୍.ଆଇ.-୩, ଏଚ୍-୧୪, ବଳଭଦ୍ର, ବି.ପି.ପି.-୬ ଓ ବି.ପି.ପି.-୮ ଆଦି ସଅଳ କିସମ ଗୁଡ଼ିକ ସଫଳତାର ସହିତ ଚାଷ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି

ମଇ ମାସରେ ଜମିରେ ଥିବା ଅନାବନା ଘାସ, ବୁଦା ଇତ୍ୟାଦି କାଟି ସଫା କରିଦେଇ ଜୁନ୍ ମାସର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ ଜମିକୁ ହଳ କରି ଦିଆଯାଏ । ଗଡ଼ାଣିଆ ଜମିରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ମଝିରେ ମଝିରେ କମ୍ ଉଚ୍ଚର ହିଡ଼ ତିଆରି କରାଯାଇ ଜଳ ଓ ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଏ ।

ବଂଶ ବିସ୍ତାର :

ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ମୃଦୁ କାଷ୍ଠ କଲମି (Soft Wood Grafting) ଦ୍ୱାରା ବଂଶ ବିସ୍ତାର କରାଯାଇଥାଏ । ଜୁନ୍‌ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ଲଙ୍କାଆମ୍ବ କଲମୀ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ଅଟେ । କଲମୀ ଚାରା ଗଛ, ମଞ୍ଜି ଚାରାଗଛ ଅପେକ୍ଷା ଶୀଘ୍ର ଫୁଲ ଫଳ ଧାରଣ କରିଥାଏ । ମୃଦୁକାଷ୍ଠ କଲମୀ ଚାରାଗଛ ଲଗାଇବା ପରେ ପରେ ଗଛ ଗୁଡିକ ଭଲ ବଢିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯତ୍ନ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯାହା ଫଳରେ କାଜୁବାଦାମ ବଗିଚାରୁ ଅଧିକ ଅମଳ ମିଳିପାରିବ ।

ଗାତ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ କଲମୀ ଗଛ ରୋପଣ ବିଧି

ପଥୁରିଆ ଜମି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାଟିରେ ଗାତଗୁଡ଼ିକ ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି ଓ ଗଛକୁ ଗଛ୭.୫ମି. x ୭.୫ମି. କିମ୍ବା ୮ମି. x ୮ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ୬୦ ସେମି. x ୬୦ସେମି. x ୬୦ ସେମି. ଆକାରର ଗାତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଉଚିତ୍ । କିନ୍ତୁ ପଥୁରିଆ ମାଟିରେ ୧ମି. x ୧ମି. x ୧ମି. ଆକାରର ଗାତ ଖୋଳିବାକୁ ପଡ଼େ । ଗଛ ଲଗାଇବାର ୧୫-୨୦ ଦିନ ଆଗରୁ ଗାତଗୁଡ଼ିକ ଖୋଳି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାତର ଏକ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଉପର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ମାଟି ଓ ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ତଳର ଅଧା ମାଟିକୁ ରଖାଯାଏ । ଗଡ଼ାଣିଆ ଜମିରେ ସୋପାନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଗଛଗୁଡ଼ିକ ସୋପାନରେ ଲଗାଯାଏ ଓ ଗଛ ମୂଳରେ ପାଣିକୁ ଧରି ରଖିବା ପାଇଁ ଜମିର ଉପର ଭାଗରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଅର୍ଦ୍ଧ ଚନ୍ଦ୍ରାକୃତି ଗାତ ଖୋଳାଯାଏ । ଗଛ ଲଗାଇବା ସମୟରେ ଗାତର ଉପର ଅଧେ ମାଟି ସହିତ ଗାତପିଛା ୫କି.ଗ୍ରା. ଗୋବର ଖତ ବା ୨ କିଗ୍ରା. କୁକୁଡ଼ା ଖତ ଏବଂ ୨୦୦ଗ୍ରାମ୍ ରକ୍ ଫସ୍‌ଫେଟ୍ ସାର ମିଶାଇ ଗାତର ଉପର ମାଟିକୁ ତଳେ ଓ ତଳ ମାଟିକୁ ଗାତର ଉପରି ଭାଗରେ ଭର୍ତ୍ତି କରିବାକୁ ହୁଏ । ଉଇ ଆକ୍ରମଣକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ ଗାତର ଭିତର ଅଂଶ ଓ ସମୁଦାୟ ମାଟିର ମିଶ୍ରଣକୁ ଶତକଡ଼ା ୦.୦୫ଭାଗ କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ଔଷଧ ଦ୍ୱାରା ବିଶୋଧନ କରି ଗାତର ଠିକ୍ ମଝିରେ ଗଛ ଲଗାଯାଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଜୁଲାଇ ଓ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଗଛ ଲଗାଇବାର ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ଅଟେ । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ୫ରୁ ୬ ମାସ କିମ୍ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସର ନୀରୋଗ ଏବଂ ହୃଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ କଲମୀ ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଗଛ ଯୋଗାଡ଼ କରି ରଖାଯାଏ । ମାଟି ପିଣ୍ଡୁଳାଟିକୁ ଅକ୍ଷତ ଅବସ୍ଥାରେ ଗାତର ଠିକ୍ ମଝିରେ ଏପରି ଭାବରେ ପୋତିବାକୁ ହୁଏ ଯେପରିକି କଲମୀ ଗଛର ଯୋଡ଼େଇ ଅଂଶ ଭୂମିପତ୍ତନଠାରୁ ୧୫ରୁ ୨୦ସେ.ମି. ଉପରକୁ ରହିବ । ତା'ପରେ ଗଛମୂଳରେ ମାଟିଦେଇ ସେହି ମାଟିକୁ ସାମାନ୍ୟ ଚାପି ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଗଛ ମୂଳରେ କାଠିଟିଏ ପୋତି ତା'ସହିତ ଗଛକୁ ହାଲୁକା ଭାବରେ ବାନ୍ଧି ଦିଆଯାଏ । ଗଛ ଲଗାସରିଲେ ତା'ମୂଳକୁ ଅନାବନା ଶୁଖିଲା ଘାସ ଓ ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦନ କରିଦେଲେ ଗଛ ମୂଳରେ ଘାସ ଉଠିବା କମିଯାଏ ଏବଂ ମାଟିରେ ଆବଶ୍ୟକ ଆର୍ଦ୍ରତା ରହେ ।

ଖତ ଓ ସାର ପ୍ରୟୋଗ

ଗଛ ଭଲ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ଓ ଅଧିକ ଫୁଲ, ଫଳ ଏବଂ ଅମଳ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ସାରର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ପରିମାଣକୁ ବର୍ଷାଦିନ ଆରମ୍ଭରେ ଜୁଲାଇ ମାସରେ ଥରେ ଏବଂ ବାକି ଅଧେ ସାରକୁ ବର୍ଷାଦିନ ଶେଷରେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଆଉଥରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଗଛ ପିଛା ୧୦ରୁ୧୫ କି.ଗ୍ରା. ଜୈବିକ ଖତ ବି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅନୁମୋଦିତ ସାରର ଏକ ପଞ୍ଚମାଂଶ ପରିମାଣର ସାରକୁ ବର୍ଷକିଆ ଗଛରେ, ଦୁଇ-ପଞ୍ଚମାଂଶ ସାରକୁ ଦୁଇ ବର୍ଷିଆ ଗଛରେ, ତିନି ପଞ୍ଚମାଂଶ ସାରକୁ ତିନି ବର୍ଷିଆ ଗଛରେ, ଚାରି ପଞ୍ଚମାଂଶ ସାରକୁ ଚାରି ବର୍ଷିଆ ଗଛରେ ଓ ପୂରା ମାତ୍ରାର ସାରକୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷିଆ ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସର ଗଛରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ।

ସାରଣୀ-୧ ଲଙ୍କାଆମ୍ବ ଗଛ ପ୍ରତି ଅନୁମୋଦିତ ସାର

ଗଛର ବୟସ	ଖତ (କିଗ୍ରା)	ୟୁରିଆ (ଗ୍ରାମ୍)	ରକ୍ ଫସ୍‌ଫେଟ୍ (ଗ୍ରାମ୍)	ମ୍ୟୁରେଟ୍ ଅଫ୍ ପଟାସ୍ (ଗ୍ରାମ୍)
ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ	୧୦	୨୧୫	୩୧୫	୮୫
ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ	୧୦	୪୩୫	୬୨୫	୧୭୦
ତୃତୀୟ ବର୍ଷ	୧୦	୬୫୦	୯୩୫	୨୫୦
ଚତୁର୍ଥ ବର୍ଷ	୧୦	୮୭୦	୧୨୫୦	୩୩୫
ପଞ୍ଚମ ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ	୧୫	୧୦୮୫	୧୫୬୦	୪୧୫

ବର୍ଷକିଆ, ଦୁଇ ବର୍ଷିଆ, ତିନି ବର୍ଷିଆ ଓ ଚାରି ବର୍ଷିଆ ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସର ଗଛର ଗଣ୍ଡିଠାରୁ ଯଥାକ୍ରମେ ୫୦ ସେ.ମି., ୭୫ ସେମି., ୧ମିଟର ଓ ୧.୫ମିଟର ଦୂରରେ ୨୫ସେମି. ଓସାରଏବଂ ୧୫ ସେମି. ଗଭୀରର ଗୋଲାକାର ଖାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସେଥିରେ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦିଆଯାଏ ।

ଘାସ ବଛା

ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ ଗଛ ମୂଳରୁ ୨ମିଟର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଘାସ ଓ ଅନାବନା ଗଛ ବାଛିଦେବା ଦରକାର । ଧାଡ଼ି ମଝିରେ ଥିବା ଅନାବନା ଗଛ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଚାଷକରି ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିକ ମଜୁରୀ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ବର୍ଷାଦିନ ଆରମ୍ଭରେ ଖଣ୍ଡା ସାହାଯ୍ୟରେ ଅନାବନା ଗଛ ଗୁଡ଼ିକୁ କାଟି ଚପେଇ ଦିଆଯାଏ ଓ ୧୫ ରୁ ୨୦ ଦିନ ପରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା ୪୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ଦୁଇ ଲିଟର ହିସାବରେ ଗ୍ଲାଇଫସ୍‌ଫେଟ୍ ତୃଣନାଶକ ଔଷଧ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଏ ।

କାଟଛାଣ୍ଟ

ଗଛ ଲଗାଇବାର ପ୍ରଥମ ୩ ରୁ ୪ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ କାଟଛାଣ୍ଟ କରି ଗଛକୁ ଉତ୍ତମ ଆକୃତି ବିଶିଷ୍ଟ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମାଟି ଉପରୁ ୧ମିଟର ଉଚ୍ଚତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାଣ୍ଡକୁ ନିରୋଳା ଓ ସଳଖ ଭାବରେ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ଛାଡ଼ିଦେଇ ସେଥିରୁ ବାହାରୁଥିବା ଶାଖା ପ୍ରଶାଖାଗୁଡ଼ିକୁ କାଟିଦେବା ଦରକାର । ପ୍ରାୟ ୪-୫ ବର୍ଷ ବୟସର ଗଛର ଅଗ୍ରଭାଗକୁ ମାଟି ଉପରୁ ପ୍ରାୟ ୪ ରୁ ୫ ମିଟର ଉଚ୍ଚତାରେ କାଟିଦେଲେ ଗଛ ସିଧା ଭାବରେ ନବଢ଼ି ସେଥିରୁ ଅଧିକ ଶାଖା ବାହାରେ ଓ ଗଛ ଝଙ୍କାଳିଆ ହୋଇ ବଢ଼େ ଏବଂ ବେଶୀ ଫୁଲ ଓ ଫଳ ଆସେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅଙ୍କାବଙ୍କା, ରୋଗଣା, ପୁରୁଣା ଓ ଅଫଳନ୍ତି ଡ଼ାଳ ଗୁଡ଼ିକୁ କାଟି ବହାର କରି ଦେବା ଉଚିତ୍ । ଏହା ଫଳରେ ଗଛର ସମସ୍ତ ଅଂଶ ଭଲଭାବରେ ବଢ଼ିବ। ସଂଗେସଂଗେ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ସବୁଆଡ଼େ ସମାନଭାବେ ପଡ଼େ । ଅଗଷ୍ଟରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଗଛକୁ କାଣ୍ଟଛାଣ୍ଟ କରାଯାଏ । କଟା ଅଂଶରେ ସଂଗେସଂଗେ ଶତକଡ଼ା ୧୦ଭାଗ ବୋର୍ଡ଼ୋକ୍ସ ମିଶ୍ରଣ ଲେପ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । କଟା ଅଂଶ କମ୍ ଥିଲେ ଶତକଡ଼ା ୧ଭାଗ ବୋର୍ଡ଼ୋକ୍ସ ମିଶ୍ରଣ ସିଞ୍ଚନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।